

A.

AAMISEPP, Julius, põllumajandus-
tegelane ja sordiaretaja, sünd. 20. VIII
1883 vkj. Harjumaal Kloostri v. talu-
pidaja pojana, õppis Vasalemma v-koo-
lis, Paldiski kroonualgkoolis, Haapsalu
linnakoolis ja sõdurina Peterburi sõja-
väe elektrotehnikakoolis, kust 1905. a.
poliitilisel põhjusil välja heideti ning
vangistati. Vabanenud vangist (1906) ja
sõjaväeteenistusest (1907), jäi ta polit-
seilise valve alla. A. viibis Peterburis
põllutööministeeriumi põllutöö-departe-
mangu linnukasvatuse instruktorite
kursusil 1911—12, korraldas isatalus
põldkatseid 1908—16. Võtnud Maa-
ilmasõjast osa ametnikuna, oli ta 1917
tegev Eesti rahvuslike väeosade loo-
misel, olles hiljemini ühtlasi E. Sõja-
väelaste Keskbüroo juhatuse liige, Harju
maanõukogu liige ja sekretär 1917—20.
A-st 1920 on ta Jõgeva Sordikasvanduses
osakonna juhataja. — Silmapaistvama
eriteadlasena ja teerajajana linnu-
kasvatuse ja aianduse, eriti kartuli, juur-
vilja ja kaunvilja alal on A. arendanud
uusi sorte, võtnud juhtivalt osa mitme
põllumajandusliku organisatsiooni (E.
Kartulikasvatavate Ühingu asutajana
ja esimehena 1926. a-st jt.) tegevus-
est, esinenud paljude loengutega ja
avaldanud viljaka sulemehena umb. 300
artiklit ning katsete aruannet ajakirjus
„Agronoomia“, „Uus Talu“, „Põllumees“,
„Aed“, „Väikeloomakasvataja“ (viimase
toimetajaks ta oli 1919—21), „Talu“,
„Põllutööleht“, „Põllumajandus“ jm. A.
on kirjutanud üle 30 raamatu ning bro-
šüüri, milledest tähtsamad: „Eesti põllu-
mehe kanakasvatus“ (Viljandi, 1917),
„Kodujäneste-pidaja käsiraamat“ (Vil-
jandi, 1914; 2. tr. 1921), „Söödajuur-
vilja kasvatamine“ (1921; 2. tr. Tall.,
1930), „Kanakasvatus põllumehe tulu-
allikana“ (Tall., 1925; 2. tr. 1927),
„Kuidas kartulikasvatust tõsta ja selle
kasutamist korraldada“ (Tall., 1926),
„Jõgeva kartulisordid „Kalev“ ja
„Kungla““ (Tartu, 1933), „Seemnekar-

tuli kasvatamine ja sortimine“ (Tall.,
1938) jt.

Isikl. jm. saadud andmed. K. L.

AAV, Evald, helikunstnik ja koori-
juht, sünd. 22. II 1900 vkj. Tallinnas käsi-
töölise pojana, sai muusikalise hariduse
Tallinna konservatooriumis prof. A.
Kapp'i (vt. ka *Suppl.*) kompositsiooni-
klassis, mille lõpetas kevadel 1926. A. oli
a-il 1929—36 Ülemaalise Eesti Noorsoo
Ühenduse (ÜENÜ) Tallinna osakonna
segakoori juhataja; ta on olnud Lauljate
Liidu nõukogu ja juhatuse liige 1930—
—34 ja a-st 1937, Autorikaitse Ühingu
juhatuse liige ja Kultuurkapitali Heli-
kunsti Sihtkapitali kirjastusfondi toime-
taja 1932—36. A. on loonud esimese eesti
ooperi „Vikerlased“, mille esilavastus oli
„Estonia“ teatris 1928. a. sügisel, süm-
foonilise helitöö „Elu“ (1934), d-moll
sümfoonia (1939), koori- ja soololaule
ning klaveripalu. A-st 1934 juhatas
ta meeskoori „Eesti Laulumehed“. A.
suri 21. III 1939 ukj. Tallinnas.

„Rahvaleht“ 1939, nr. 69; Pvl. 1939,
nr. 81.

J. A.

AAV, Herman (pseud. H. Lumilill;
peapiiskopina Herman), kirikutegelane,
sünd. 21. VIII 1878 vkj. Muhumaal Hella-
maa v. salmilaulja pojana, õppis Muhu-
Hellamaa khk-koolis ja Kuressaare lin-
nakoolis, Riias vaimulikus koolis ja vai-
mulikus seminaris, mille lõpetas 1900;
ta oli seejärel köster-õpetajaks Haap-
salus, preestriks Lelles 1904—07, siis
Vändras ja 1911—23 Mustjalas, kus
toimis ka Saaremaa praostina 1917—19.
A. 1923 valiti A. Soome apostliliku õige-
usu kirikukogu poolt nimetatud kiriku
abipiiskopiks, mis ametisse ta pühit-
seti Istanbulis (Konstantinoopolis) juu-
lis 1923. Ta oli 1923—25 Karjala piis-
kopiks ning toimib a-st 1925 soome
apostliliku õigeusu kiriku peapiiskopina.
— A. on Eestis võtnud elavalt osa selts-
kondlikust tegevusest, olles ms. Vändras
karskusseltsi „Hallika“ abiesimees 1908
ja esimees 1908—09, Vändra haridus-